

Fra strie til tapet

Å sette opp tapet på en fondvegg er en super måte å fornye et rom på. Men hva om det er strie der fra før? Det finnes en enkel vei å gå frem, uten å måtte helsparkle eller rive ned strien: Bruk "sparkel på rull"!

Av Chera Westman/ifi.no

Nå er det virkelig tid for tapet. Markedet oversvømmes av rull på rull med frekke motiver, spreke farger og tapeter i moderne, romantiske eller retro-inspirerte design, gjerne med stilige overflatstrukturer og teksturer som flock, fløyel og tekstil-look.

Bli du inspirert og har gått lei av den malte glassfiberstrien, men synes helsparkling eller riving ned til bunn høres uoverkommelig ut? Fortvil ikke! Med strie på veggene fra før blir jobben riktig nok litt større enn ellers, men veien mellom strie og tapet trenger ikke å være lang og kronglete. Ved å dekke strien med underlagsduk i stedet for å helsparkle, når du drømmen din med to overkommelige arbeidsetapper!

Erstatter sparkling

Underlagsduken gir et jevnt og bra underlag til å tapetsere eller male på - enten du velger en av fire vegger til fondvegg eller velger å tapetsere hele rommet. Duken kan erstatte helsparkling ved oppussing av vegger med malt glassfiberstrie eller fiskeben, og er også godt egnet for tak.

Duken er sterk og bygget opp av glassfiber eller cellulose og polyester, men føles litt som et stivt tekstilprodukt. Produktet kommer under flere navn: "Veggfornyeren", "Leco-Dekk" og "FiberDec" er noen varianter av underlagsduken som populært også blir kalt "sparkel på rull". Den fås vanligvis kjøpt på 1 meter brede ruller på 10 eller 30 meter der du finner tapet og maling for øvrig.

Ved i en første arbeidsøkt å dekke og skjule den gamle glassfiberstrien, kan du i neste etappe sette opp et hvilket som helst tapet, eller male om du heller vil det. Her er fremgangsmåten:

Underlagsduk

1. Begynn i et hjørne. Mål bredden på underlagsduken og tegn en loddrett strek på dukens bredde ut fra hjørnet som du kan følge ved montering. Underlagsduk er bredere enn en vanlig tapetrull, ofte 1 meter. Dette gjør at du ikke får skjøtene rett over hverandre.

2. Se til at veggen er tørr, ren og fri for støv. Påfør rikelig med vegglim ved hjelp av en god malerrull. Lim ikke hele veggen med én gang: forbered heller et mindre areal om gangen, slik at limet ikke tørker for tidlig. NB! Ikke vær gjerrig med limet - underlagsduk trenger mye lim for å feste godt til veggen.

Ved å bruke forlengerskaft på rullen sparer du både tid og ryggen din. Bruk pensel i hjørner og ved gulv- og vegglist. Svært sugende underlag må forlimes eller grunnes med egnet grunningsmaling. På blanke flater eller PVC skal våtromslim benyttes. Er underlaget veldig grovt og ruglete bør du gjøre et forsøk på et mindre areal. Velg en grovere underlagsduk eller smør på et tynt lag rullesparkel. (Les mer om dette her: [Link til Lett og raskt med rullesparkel](#))

3. Heng opp den første høyden og følg nøye streken, slik at du får duken helt rett. NB! Les alltid bruksinstruksen. Noen ganger er det utsiden av rullen som skal festes til veggen, informasjon om dette følger i slike tilfeller med!

Bruk tapetsletter i plast eller tapetbørste til å stryke den ut og fjerne luftboblene. Begynn øverst og dra sletteren nedover og ut mot kantene, slik at luften presses ut.

Sett opp duken med skjæringsmann ved gulv og tak.

Husk at underlagsduken kan inneholde glassfiber som ikke er særlig behagelig å få inn i huden. Bruk gjerne verneutstyr som arbeidshansker og støvmaske.

4. Skjær rent ved gulv og tak med en skarp tapetkniv. Hold gjerne en stålsparkel helt inntil listen, og skjær av overflødig duk.

5. Sett opp neste høyde kant i kant med den forrige. Slett ut og skjær rent.

6. Overflødig tapetlim ved tak, gulv og i skjøtene tørkes av med en lett fuktig svamp eller en klut.

7. Fortsett på den samme måten til veggen er dekket med underlagsduk. Underlagsduken bør ikke gå rundt hjørner. Avslutt heller pent når du kommer frem til hjørnet og begynn på ny på den andre veggen. (Se trinn 1.)

8. La limet tørke over natten før du setter opp tapetet.

Tapetsering

1. Før du begynner med tapetet, bør du sjekke at alle tapetrullene har det samme produksjonsnummeret. Det såkalte batch-nummeret finner du trykket på alle tapetesker og -ruller. Produkter med ulikt batch-nummer kan ha små nyanseforskjeller, men også små forskjeller blir godt synlig plassert side om side.

2. Mål tapetets bredde og marker loddlinjen for første høyde, på samme måte som i 1. etappe. Tapetet er smalere enn underlagsduken, slik at du unngår problemer med skjøter rett over hverandre.

3. Her har vi valgt et vinyltapet med fiberbakside som ikke trenger forliming eller fukting. Limet smøres direkte på vegg og påføres med fordel med malerrull.

Glem ikke forlengerskaft, men bruk pensel i hjørner og ved lister. Smør ikke en større flate du rekker å tapetsere før limet er tørket. Følg limprodusentens anvisninger vedrørende tørketider.

4. Sett opp første tapethøyde og følg nøye loddlinjen. Start øverst ved taket og fest tapetet med skjæringsmonn.

5. Tapetet vi har valgt har en flokset overflate. Derfor risikerer vi å skade tapetet om vi bruker en hard glatter i plast til å slette ut tapetet. Bruk i slike tilfeller heller en tapetbørste - eller som her en ren og tørr malerrull. Begynn rett under taket og arbeid nedover og fra midten ut mot kantene, slik at all luften presses ut.

6. Tørk av overflødig lim med våt svamp og lofri fille. Sørg for at svampen er ren ved å skylle den i en bønne med lunkent vann. Bytt vann ofte. Limrester gir stygge flekker på utsiden av tapetet!

7. Bruk en skarp tapetkniv til å skjære rent ved gulv- og taklister.

8. Den andre tapetlengden settes opp på samme måte, kant i kant med den første. Bruk pensel for å påføre lim inntil den første tapethøyden.

9. Bruk svampen til å tørke lim i skjøtene mellom tapetlengdene.

10. Fortsett til hele veggen er tapetsert!

Dette trenger du:

Arbeidslampe og skjøteledning er som regel nødvendig, fordi du trenger godt arbeidslys.

Bønne med vann til vasking med svamp og kluter. Husk at limet kan smitte å skift vann innimellom.

Gardintrapp. Tapetsering er ikke fritt for risiko. Du må stå høyt minst én gang for hver lengde, og kanskje bøye deg en del ut til sidene. Du risikerer å miste balansen hvis du gjør dette mens du står på en vanlig stol. En gardintrapp står helt støtt, og er mye mer fleksibel enn noen stol.

Meterstokk eller målebånd trengs til å måle tapetbredder og -lengder og til å måle opp på steder hvor du skal sette stykker av tapet.

Pensel eller rull er nødvendig hvis du skal lime. På større flater bør limet alltid rulles på. Bruk pensel der det er vanskelig å komme til med rullen. Gjør ren penselen eller rullen med en gang.

Plast eller dekkpapir er nødvendig for tildekking av gulv.

Slipepapir og slipekloss brukes til å slette ut ujevnheter.

Sparkel brukes for å fordele sparkelmassen. Finnes i plast eller metall.

Sparkelmasse vil trenge for å fjerne større hull.

Svamp og kluter. Du må tørke bort overflødig lim med det samme. Da er en svamp god å ha. Kluter av gamle T-skjorter eller lofritt papir er også fint å ha for hånden.

Tapetbørste eller tapetglatter/-sletter brukes til å presse tapetet jevnt utover veggen. Slike børster er spesielt beregnet for papirtapet.

Tapetkniv med skarpe, avbrytbare blad er bedre enn en saks når du skal kutte til tapetlengder.

Tapetkniven bruker du også når du skal skjære av overflødig tapet ved tak- og gulvlist. Pass på at tapetkniven er skarp hele tiden, ellers kan du oppleve at tapetkanten blir frynsete. Bruk en stålsparkel til å støtte tapetkniven når du skjærer av overflødig tapet.

Vater eller lodd og loddenor skal brukes for å få tapet og underlagsduk rett.

Dette ble brukt:

- Underlagsduk "Veggfornyeren", 700-10, Storeys of Lancaster A/S, tlf. 6384 68 20
- Vinyltapet med fiberbakside "Nr 5519-24", fra kolleksjonen "Flock", Storeys of Lancaster A/S